

Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ (Β' κύκλος)

<p>ΤΙ ΑΦΟΡΑ</p>	<p>Βασικός στόχος της δράσης Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ (Β' κύκλος) είναι η σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων προς διεθνείς αγορές, με σκοπό τη μετάβαση στην ποιοτική καινοτόμα επιχειρηματικότητα και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.</p>
<p>ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ</p>	<p>Δικαιούχοι της Δράσης είναι επιχειρήσεις και ερευνητικοί οργανισμοί.</p> <p>α. Επιχειρήσεις: κάθε μονάδα, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.</p> <p>Η Δράση απευθύνεται σε υφιστάμενες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης. Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν συσταθεί νομίμως και να λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ) είτε ως ατομικές επιχειρήσεις.</p> <p>Οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, δηλαδή προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες σε δεδομένη αγορά και δεν εμπύπτουν στους κανόνες του εμπορικού δικαίου, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης. Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις».</p> <p>Σημειώνεται ότι, η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης να λειτουργεί νόμιμα (με έδρα ή υποκατάστημα) στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διαθέτει ΑΦΜ ή VAT. Οι επιχειρήσεις οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα δεσμεύονται ότι κατά την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης θα διαθέτουν εγκατάσταση ή υποκατάστημα (όχι σύσταση νέας, θυγατρικής εταιρείας) στην περιφέρεια στην οποία χωροθετείται η ενίσχυση σύμφωνα με την εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης.</p> <p>Δυνητικοί δικαιούχοι της Παρέμβασης IV. «Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις» είναι Μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις που έλαβαν τη Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) στο πλαίσιο του μέσου για τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (H2020/SMEs/SoE).</p>

β. Ερευνητικοί Οργανισμοί

Κάθε οντότητα, όπως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησης, πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης των έργων που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του Β΄ Κύκλου της Δράσης μπορούν να υποβάλλονται είτε **από μεμονωμένες επιχειρήσεις, είτε από ομάδες επιχειρήσεων, είτε από συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς** και θα πρέπει να εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες **τέσσερις (4) κατηγορίες παρεμβάσεων** (Πράξεων):

I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

Η παρέμβαση I απευθύνεται σε υφιστάμενες **Επιχειρήσεις** ανεξαρτήτως της **ημερομηνίας ίδρυσης**. Δυνητικοί δικαιούχοι είναι είτε **μια** Επιχείρηση (ανεξαρτήτως μεγέθους) είτε **Ομάδες** Επιχειρήσεων (ανεξαρτήτως μεγέθους). Η Παρέμβαση I στον Β΄ Κύκλο επεκτείνει τη στόχευσή της και σε μεγάλες επιχειρήσεις και προωθεί περισσότερο emphaticά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας επιστημονικού προσωπικού.

II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Η παρέμβαση II αφορά **συμπράξεις** υφισταμένων **επιχειρήσεων**, ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης, με **ερευνητικούς οργανισμούς**, με κύριους αποδέκτες τις επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο της παρέμβασης η σύμπραξη περιλαμβάνει τουλάχιστον μία επιχείρηση και τουλάχιστον έναν ερευνητικό οργανισμό.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρέμβασης:

- Σε συμπράξεις δύο ή τριών ή τεσσάρων εταιρών – φορέων ο **ένας** θα πρέπει απαραίτητα να είναι επιχείρηση.
- Σε συμπράξεις περισσότερων των τεσσάρων εταιρών - φορέων οι **δύο** θα πρέπει απαραίτητα να είναι επιχειρήσεις.

	<p>III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων</p> <p>Δυνητικοί δικαιούχοι είναι υφιστάμενες μεμονωμένες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης.</p> <p>IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις</p> <p>Δυνητικοί δικαιούχοι είναι Μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις που έλαβαν τη Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για έργα έρευνας και ανάπτυξης στο πλαίσιο του μέσου για τις ΜΜΕ του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (H2020/SMEsl/SoE, για τη Φάση Α ή για τη Φάση Β) και συγκεκριμένα είτε μία Επιχείρηση είτε ομάδα Ελληνικών Επιχειρήσεων.</p> <p>Η Παρέμβαση αφορά στη χρηματοδότηση προτάσεων που πέρασαν το κατώφλι βαθμολογίας του SME Instrument του Horizon 2020 της Ε.Ε., δηλαδή έλαβαν τη «Σφραγίδα Αριστείας» (seal of excellence) ως ιδιαίτερα καινοτόμες αλλά δε χρηματοδοτήθηκαν λόγω εξαντλήσεως των διαθέσιμων κονδυλίων. Απευθύνεται μόνο σε υφιστάμενες ΜμΕ, οι οποίες εμφανίζουν εξαιρετικά καινοτομική δραστηριότητα.</p>							
<p>ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ</p>	<p>Ανώτερος συνολικός προϋπολογισμός ανά παρέμβαση (€)</p> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="502 1209 1412 1288">I Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις</td> </tr> <tr> <td data-bbox="502 1288 1412 1422">600.000€</td> </tr> <tr> <td data-bbox="502 1422 1412 1500">II Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς</td> </tr> <tr> <td data-bbox="502 1500 1412 1624">1.000.000€</td> </tr> <tr> <td data-bbox="502 1624 1412 1702">III Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων</td> </tr> <tr> <td data-bbox="502 1702 1412 1825">2.000.000€</td> </tr> <tr> <td data-bbox="502 1825 1412 1904">IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις</td> </tr> </table> <p>Ο μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός κάθε πρότασης (και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων) είναι ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός από την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020».</p>	I Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	600.000€	II Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς	1.000.000€	III Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων	2.000.000€	IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις
I Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις								
600.000€								
II Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς								
1.000.000€								
III Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων								
2.000.000€								
IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις								

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ

Παρέμβαση I: Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες *βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας*.

επιλέξιμη δραστηριότητα		Μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	<i>βιομηχανική έρευνα</i>	50%	60%	70%
	<i>βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*</i>	65%	75%	80%
	<i>πειραματική ανάπτυξη</i>	25%	35%	45%
	<i>πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*</i>	40%	50%	60%
	<i>μελέτη σκοπιμότητας</i>	50%	60%	70%
καινοτομία για MME		-	50%	50%
συμμετοχή MME σε εμπορικές εκθέσεις		-	50%	50%

Παρέμβαση II: Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Το ενισχυόμενο συνεργατικό έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες *βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας*.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	<i>βιομηχανική έρευνα</i>	50%	60%	70%
	<i>βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*</i>	65%	75%	80%
	<i>πειραματική ανάπτυξη</i>	25%	35%	45%
	<i>πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*</i>	40%	50%	60%
	<i>μελέτη σκοπιμότητας</i>	50%	60%	70%
καινοτομία για MME		0%	50%	50%
συμμετοχή MME σε εμπορικές εκθέσεις		0%	50%	50%

Παρέμβαση III: Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες *πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας*.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	<i>πειραματική ανάπτυξη</i>	25%	35%	45%
	<i>μελέτη σκοπιμότητας</i>	50%	60%	70%
καινοτομία για MME		0%	50%	50%
συμμετοχή MME σε εμπορικές εκθέσεις		0%	50%	50%

Παρέμβαση IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες *πειραματική ανάπτυξη* (για έργα με Σφραγίδα Αριστείας για Φάση B - SME 2) ή και *μελέτες σκοπιμότητας* (για έργα με Σφραγίδα Αριστείας για Φάση A - SME 1).

Επιλέξιμη δραστηριότητα		Μεσαίες επιχειρήσεις	Μικρές επιχειρήσεις
Έργα με Σφραγίδα αριστείας	Φάση A (SME-1) <i>Μελέτη σκοπιμότητας</i>	60%	70%
	Φάση B (SME-2) <i>Πειραματική ανάπτυξη</i>	35%	45%
	Φάση B (SME-2) <i>Πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*</i>	50%	60%

<p>ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΩΝ</p>	<p>Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους τριάντα (30) μήνες.</p> <p>Οι προτάσεις της Παρέμβασης IV Σφραγίδα Αριστείας θα πρέπει να έχουν χρονική διάρκεια ίση με την εγκεκριμένη από το μέσο για τις ΜΜΕ του Προγράμματος “Ορίζοντας 2020” (H2020 –SMEInstrument).</p>
<p>ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ</p>	<p>Οι προτάσεις θα πρέπει να προωθούν την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία.</p> <p>ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ</p> <p>-Δαπάνες προσωπικού</p> <p>Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές και τεχνικοί) που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν α) στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου), β) στο τακτικό προσωπικό του δημοσίου τομέα, γ) σε τυχόν έκτακτο προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου και απασχολείται με σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής απασχόλησης και δ) φυσικά πρόσωπα με σύμβαση μίσθωσης έργου.</p> <p>Δαπάνες για υποτροφίες είναι επιλέξιμες. Η επιλεξιμότητα των δαπανών για κάθε μέλος της ομάδας έργου συναρτάται από το βαθμό απασχόλησής του στο συγκεκριμένο έργο. Σημειώνεται ότι το μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα ανέρχεται στο ποσό των 3000 ευρώ</p> <p>-Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού</p> <p>Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό.</p>

-Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα

Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

-Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δαπάνες :

i. **Έρευνα επί συμβάσει.** Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

- A) φυσικά πρόσωπα
- B) νομικά πρόσωπα.

ii. **Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας.** Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες, οι γνώσεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να αγοράστηκαν ή να ελήφθησαν –bought or licensed- με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων.

iii. **Συμβουλευτικές υπηρεσίες.** Πρόκειται για υπηρεσίες που προμηθεύεται ο δικαιούχος από εξωτερικούς συμβούλους (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο.

-Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου και ειδικότερα οι ακόλουθες:

i. **Δαπάνες μετακινήσεων.** Αφορά στις δαπάνες μετακινήσεων στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο καθώς και

πιστοποιήσεων ή ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, η συμμετοχή σε συνέδρια κλπ καθώς και δαπάνες μετακίνησης π.χ. συνοδών, διερμηνέων νοηματικής γλώσσας κλπ, σε περίπτωση που κάποιο μέλος της ομάδας έργου είναι άτομο με αναπηρία.

ii. Δαπάνες δημοσιότητας. Πρόκειται για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, δημιουργία ιστοσελίδας κλπ).

iii. Αναλώσιμα. Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

iv. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της Πράξης.

v. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία. Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που απασχολούνται στο έργο άτομα με αναπηρία, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.

vi. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες. Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας

Δαπάνες καινοτομίας

i. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού.

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος.

ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης.

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το

	<p>οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό.</p> <p>iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας</p> <p>Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν, καθώς και οι δαπάνες μετάφρασης για υποβολή διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης. Οι δαπάνες καινοτομίας είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και για τους ερευνητικούς οργανισμούς.</p> <p>Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις</p> <p>Αφορά στις δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιττέρου για τη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε εμπορική έκθεση. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή στην έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επιχορηγούμενου έργου.</p>
<p>ΕΝΑΡΞΗ/ΛΗΞΗ ΥΠΟΒΟΛΩΝ</p>	<p>Η ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης ορίζεται από 28/3/2019 έως 29/5/2019</p>